

Monumentnummer*: 526495

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 mei 2003
Kadaster deel/nr 82813/18

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Nederweert Nederweert Limburg

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Nederweert	AA			39
Nederweert	AA			195

Omschrijving**

Inleiding

Ten zuiden van de dorpskern van Nederweert nabij Molenberg en Wessemerdijk, bevindt zich een sluis (15) waarvan de CAPACITEIT van de OVERLAAT is vergroot. Deze capaciteit is in 1939 vergroot als deel van de algemene versterking van Nederland in het algemeen en als element van de Peel-Raamstelling in het bijzonder. Deze vergroting werd noodzakelijk geacht om de waterstand van het omloopkanaal -en daarmee van de Noordervaart, waarmee dit omloopkanaal in verbinding staat- beter te kunnen reguleren. Dit was van groot belang omdat het de bedoeling was om met de Noordervaart inundaties uit te voeren.

Beschrijving

Sluis 15, een bajonetsluis waarbij de sluis scheef op de kanaalas is gebouwd, is gebouwd als samenvoeging tussen 1919 en circa 1922. Ten tijde van deze constructie is ook het omloopkanaal aangelegd als afvoerkanaal van de Zuid-Willemsvaart en als toevoerkanaal voor de Noordervaart. Daartoe werd dus ook bij het bovenpand van de sluis een kleine inlaat aangebracht, welke in 1939 is vergroot. De inlaat is nu ongeveer twee meter breed en ruim een meter hoog en -diep, vervaardigd van beton. Het water verplaatst zich vervolgens via het schoepenrad van de waterkrachtcentrale, de duiker onder het kanaal Wessem-Nederweert, naar de Noordervaart.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De sluis met inlaat is van algemeen belang. Het object heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een culturele en geografische ontwikkeling, namelijk de versterking en daaropvolgende verdediging van Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog en is als zodanig een belangrijk document van de militaire geschiedenis. Het object is architectuur- en bouwhistorisch van belang wegens het bijzondere materiaalgebruik en de toepassing van moderne materialen en technieken, met name in de verwerking van gewapend beton. Het object is ook van belang voor de typologische ontwikkeling van diverse verdedigingsobjecten- en structuren inzake de nationale landsverdediging.

Het object heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een groter geheel: enerzijds als onderdeel van de landsverdediging (het geheel aan stellingen aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog), en anderzijds als belangrijk (structurerend) onderdeel van het Peelgebied dat als militair landschap cultuurhistorisch van belang is. De sluis met inlaat heeft een bijzondere historisch-ruimtelijke relatie met wegen, wateren en bodemgesteldheid van het gebied. Deze verweving geeft het complex ook een grote belevingswaarde. Verder moet gewezen worden op de gaafheid van het gehele complex. Daarbij is de gehele stelling als grootschalig militair complex en herinnering aan een grootscheeps uitgevoerde verdedigingsmaatregel in relatie met de Tweede Wereldoorlog in Limburg zeldzaam.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Waterkering en -doorlaat

Functie

Inlaatsluis

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument